

Socialförvaltningen
Kenny Jonsson
0171-625336
Kenny.jonsson@enkoping.se

Svar på remiss – Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Förslag till beslut

Socialnämnden antar förvaltningens svar som sitt eget och överlämnar till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har beslutat att:

1. skicka förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
2. svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

Socialförvaltningens bedömning

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1

I ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, framgår att socialnämnden får en minskad budgetram för 2023 med 3 681 tkr, för 2024 med 4 084 tkr och för 2025 med 2 605 tkr.

Detta inkluderar leasingkostnader, konsultkostnader, kostnader för ekonomiskt bistånd samt personalkostnader för kommunikatör och ekonomifunktioner.

Leasingkostnader 45tkr.

Förvaltningens bedömning är att leasingkostnaderna går att minska med 45 tkr. Dock består förvaltningens leasingkostnader främst av kostnader för kaffemaskiner, mattor samt personlarm varav kostnader för personlarm inte kan minskas.

Konsultkostnader 1 260 tkr

I förslaget framgår det att konsultkostnaderna för socialnämnden skall minskas med 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024. I förslaget framgår även att den föreslagna justeringen är baserad på föregående årsutfall och att konsultkostnader som ersatt vakanser inte inkluderats. Under 2022 hade socialnämnden en kostnad för konsulter motsvarande 7,1 mnkr. Hela detta belopp var kostnader för ersatta vakanser. Ca 1 mnkr var konsultkostnader för att genomföra ett uppdrag från kommunstyrelsen (KS 2021/916) att utreda nämndens volymer som underlag för ändringsbudget 2022. Då en kontrollertjänst var vakant behövdes en konsult anlitas för detta uppdrag. Under 2023 har socialnämnden budgeterat ca 1,4 mnkr för konsulter som skall ersätta vakanser under våren.

Under 2024 har socialnämnden inte för avsikt att anlita några konsulter då samtliga rekryteringar förväntas avslutas under 2023.

Den föreslagna justeringen av budgetram för 2023 och 2024 skulle således innebära en neddragning av kostnader för ordinarie verksamhet motsvarande 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024.

Ekonomiskt bistånd 6 512 tkr

Förslaget om minskad budgetram baseras på en jämförelse med andra kommuner avseende utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Jämförelsen visar att i snitt utbetalas 1 202 kr/invånare i Enköping i jämförelse med 1 061 kr/invånare i riket samt 889 kr/invånare i Uppsala län.

Det är dock främst tre kommuner som drar ner snittet i länet. Knivsta med 255 kr/invånare, Östhammar med 297 kr/invånare samt Håbo med 610 kr/invånare.

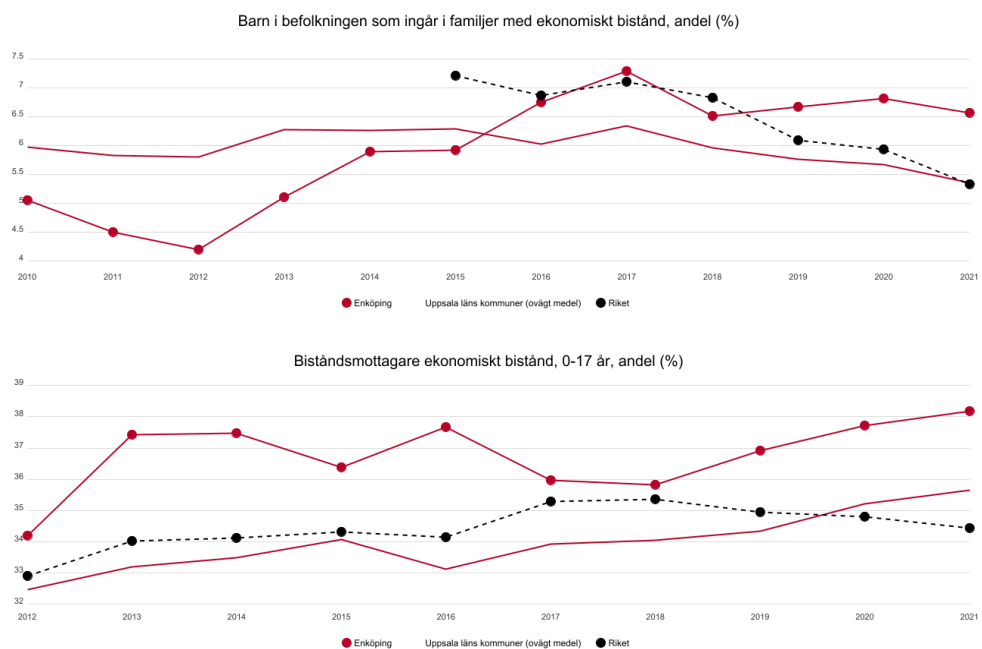
Älvkarleby betalar i snitt ut 1 088 kr/invånare medan Tierp och Uppsala ligger väsentligt högre än Enköping med 1 345 kr/invånare respektive 1 422 kr/invånare.

Normen för ekonomiskt bistånd (i förslaget kallat schablon) fastställs årligen efter beslut av riksdagen. Sedan drygt 20 år tillbaka finns det en riksnorm. Tidigare var det upp till varje kommun att fastställa normen för försörjningsstöd. Utöver normen finns vägledning genom handbok från socialstyrelsen som grundligt beskriver lagstöd i beslutsfattandet samt ger stöd i den praktiska handläggningen. Nästan alla kommuner har beslutade riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Dessa beskriver vad den sökande har rätt till samt vilka krav som ska

ställas på den bidragssökande. Ett exempel på variation mellan kommuners riktlinjer är godkända hyresbelopp som varierar över landet.

Enköping har en hög snittkostnad avseende belopp för hushåll som söker och får försörjningsstöd. Förvaltningen har konstaterat att Enköping har större hushåll än våra kommuner i närområdet vilket till del kan förklara skillnader. Förvaltningen ska ytterligare gå igenom nu gällande riktlinjer för att se om och i så fall vad som skiljer sig åt från andra kommuner och om det finns skäl att föreslå ändringar till socialnämnden.

Värt att notera är även att Enköpings kommun har en större andel barn som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd i jämförelse med Uppsala län men även i jämförelse med riket (se diagram nedan). Enköpings kommun har även en större andel biståndsmottagare i åldern 0–17 år i jämförelse med Uppsala län och även i jämförelse med övriga riket (se diagram nedan).

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har sedan mitten av 2022 minskat i Enköpings kommun. Den minskade kostnaden beror i första hand på att antalet utbetalningshushåll har blivit färre under andra halvåret 2022 och denna nedgång har även fortsatt under början av 2023.

Bakgrunden till att färre idag uppstår försörjningsstöd är att fler blivit självförsörjande vilket i sin tur beror på flera faktorer bl.a. en god samverkan mellan socialförvaltningen, arbetsmarknadsenheterna och arbetsförmedlingen,

en förstärkt bemanning som medför ökad möjlighet till kontroll men också ökad kvalitet i stödet till den enskilde för att uppnå självförsörjning. Det är också färre hushåll som söker försörjningsstöd idag jämfört med åren 2020-2022. Socialnämndens bedömning är att en justering av budgetramen för 2023–2025 är motiverad utifrån genomförda förändringar av bemanning och arbetsätt vilket leder till kortare perioder som hushållen har behov av ekonomiskt bistånd samt färre felaktiga utbetalningar. Detta i sin tur påverkar snittkostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Även antalet utbetalningshushåll har minskat med anledning av ovanstående förändringar.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas dock till väldigt stor del av konjunkturläget och arbetslöshet. Därför är det svårt att säga hur stor effekt detta kommer ha på snittkostnaden för ekonomiskt bistånd men ambitionen att Enköpings kommun skall närma sig rikssnittet för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare.

Centralisering av kommunikationsfunktion 318 tkr

Förslaget att centralisera kommunikationsfunktionen innebär för socialnämnden en justering av budgetram för 2023 med 132 tkr och för 2024 med 186 tkr.

I nuvarande organisation är funktionen placerad på kommunledningsförvaltningen och socialnämnden betalar lönekostnad motsvarande 0,5 årsarbetare.

Socialnämndens bedömning är att detta inte innebär någon förändring i praktiken.

Centralisering av ekonomifunktionen 2 235 tkr

Förslaget att centralisera ekonomifunktionen innebär för socialnämnden en justering av budgetram för 2023 med 931 tkr och för 2024 med 1 304 tkr.

Under 2022 och delar av 2023 har socialnämnden haft vakanser inom ekonomifunktionen som man behövt tillsätta med konsulter.

Socialnämndens bedömning är att en centralisering av ekonomifunktionen skulle leda till en minskad sårbarhet vid vakanser som i nuvarande organisation kan slå väldigt hårt mot respektive nämnd.

Socialnämnden anser dock att det är av stor vikt att ekonomifunktionerna även fortsättningsvis har goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden för att kunna erbjuda ett fortsatt bra stöd. Ekonomifunktionerna behöver ha ett fortsatt nära samarbete med respektive förvaltning och vara lyhörda och tillmötesgående med verksamheternas behov.

Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2

Socialnämndens bedömning är att en centralisering av kommunikationsfunktion och ekonomifunktion är positiv under förutsättning att goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden säkerställs samt att de centrala funktionerna inom ekonomi har ett fortsatt nära samarbete med verksamheten där man är lyhörd och tillmötesgående avseende

verksamheternas behov.

Vad gäller kommunikationsfunktionen så ser nämnden inte att det blir någon förändring då denna funktion redan idag finns centralt.

Sammanfattning

Socialförvaltningen anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tkr är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser.

Socialförvaltningen ställer sig bakom den föreslagna ramjusteringen avseende ekonomiskt bistånd men anser att det bör framgå att det är de förändringar i bemanning samt arbetssätt som genomförts under 2022 som motiverar justeringen.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till en centralisering av kommunikationsfunktion och ekonomifunktion under förutsättning att goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden säkerställs samt att de centrala funktionerna inom ekonomi har ett fortsatt nära samarbete med verksamheten där man är lyhörd och tillmötesgående avseende verksamheternas behov.

Vad gäller kommunikationsfunktionen så ser förvaltningen inte att det blir någon förändring då denna funktion redan idag finns centralt.

Socialförvaltningen anser att ramjustering för nämnden skall ändras till

2023: 2 736 tkr

2024: 3 769 tkr

2025: 2 605 tkr

Kenny Jonsson
Administrativ chef
Socialförvaltningen

Paragraf 88

Ärendenummer KS2023/114

Ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. skicka förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
2. svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Johan Enfeldt (S), Linda Johansson (S), Solweig Sundblad (S) och Sverker Scheutz (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendet

Bakgrund

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken.

Kommunstyrelsen beslutade om samma uppdrag i sin årsplan med budget 2023. Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Vård- och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:007) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 36,2 miljoner

kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som var inkluderade i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag. En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgettram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 55,8 miljoner kronor är 0,4 miljoner högre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 35,9 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 52,1 miljoner kronor.

För planår 2024–2025 föreslås ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder som medför kostnadsminskningar med 34,2 miljoner kronor för 2024 och 21,7 miljoner kronor för 2025.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 2 890,0 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investering föreslås revideras för 2023 till 336,6 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 2 302,5 miljoner kronor.

Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

De föreslagna ändringarna i kommunstyrelsens reglemente innebär att kommunikations- samt ekonomifunktionen centraliseras under kommunstyrelsen. I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras.

Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad

organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att resultatet för budgeten 2023 ökar från 16,2 miljoner kronor till 52,1 miljoner kronor. Resultatmålet föreslås öka från 0,5% till 1,6%. Målen för soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$ föreslås bibehållas.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Under november till december 2022 arbetade kommunledningsförvaltningen tillsammans med representanter från samtliga förvaltningar, AB Enköpings hyresbostäder och ENA Energi AB att ta fram en lista på förslag på effektiviseringsåtgärder. Under december 2022 till februari 2023 behandlades och prioriterades förslagen i kommundirektörens ledningsgrupp.

I februari informerades de fackliga organisationerna i central samverkansgrupp (CSG) om åtgärderna och samtidigt skapades även en särskild samverkans grupp (SSG) för de åtgärder som rör centralisering av vissa funktioner. I mitten av februari informerades berörda chefer och medarbetare om förslagen om centralisering och fram till mitten av mars har berörda genomfört risk- och möjlighetsbedömningar. Handlingsplaner av risk- och möjlighetsbedömningarna kommer att utföras av respektive funktion under april och maj.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-03-16

Bilaga 1, Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025,
daterad 2023-03-14

Bilaga 2, Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente,
daterad 2023-03-16

Yrkanden

Jesper Englundh (S), Johan Enfeldt (S), Linda Johansson (S), Solweig Sundblad (S) och Sverker Scheutz (V) yrkar avslag till att skicka ändringsbudgeten på remiss då vi anser att kommundirektörens uppdrag att finansiera 55,4 miljoner kronor är slutfört. Även påbörjade utredningar, gällande extern drift av pepparrottsbadet, centralisering av nämndsekreterare, höjning av taxor och avgifter, för perioden 2023-2025 avslutas. Detta görs med anledning av det förändrade ekonomiska läget där följande budgetposter skyddar välfärden från besparingar:

- Cirka 50 miljoner kronor i outnyttjad budget för elkostnader
- 36,2 miljoner kronor i förändrad skatteprognos
- 21 miljoner kronor i utdelning från EMAB
- Cirka 13 miljoner kronor ifrån regeringens elstöd
- 29,8 miljoner kronor i ordinarie arbetsuppgifter för förvaltningarna under 2023

Agneta von Schoting yrkar på följande redaktionella ändring på sidan 13 i dokumentet:

- "genom att bland annat se över schablonbeloppen..." ändras till genom att bland annat arbeta för att fler ska bli självförsörjande samt att säkerställa korrekta utbetalningar kan kostnaden för ekonomiskt bistånd minskas..."

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen ställer sig bakom Agneta von Schotings (NE) redaktionella ändringsyrkande och finner så.

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom
Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd
Socialnämnden, för åtgärd
Tekniska nämnden, för åtgärd
Upplevelsenämnden, för åtgärd
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för åtgärd
Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

Ändringsbudget 2023 - remissrunda

KSAU 2023-03-28

Tidplan ändringsbudget 2023 + reglementesändring

Aktivitet Ändringsbudget 2023 + Reglementesändring	Förslag nytt datum
Stoppdag till KS (11/4) gällande remissutskick av Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-03-10
Utskick till KSAU samt förvaltningarna	2023-03-21
Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlar remissutskick av Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-03-28
Utskick till KS	2023-04-04
Kommunstyrelsen behandlar remissutskick av Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring, direktjustering	2023-04-11
Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring skickas på remissrunda till nämnderna	2023-04-11
Sista dag för nämnderna att lämna remissvar, direktjustering av protokoll	2023-04-28
Stoppdag till KS (30/5) gällande Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-04-28
Utskick till KSAU	2023-05-09
Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlar Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-05-16
Utskick till KS	2023-05-23
Kommunstyrelsen behandlar Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-05-30
Utskick till KF	2023-06-09
Kommunfullmäktige fastställer Ändringsbudget 2023 och Reglementesändring	2023-06-19

Förslag förändringar för driftsbudget 2023

- Beslutat budget KF 2022-12-12 +16,2 mnkr – 0,5%
- Ökade skatte/bidragsintäkter + 36,2 mnkr
- Tillfällig utökad budgetram MBN - 0,7 mnkr
- Effektiviseringar 55,8 mnkr, ökning + 0,4 mnkr
- Förslag ny budget 2023 + 52,1 mnkr – 1,6%

Förslag effektiviseringsåtgärder 2023-2025

- **90,7 mkr** permanent kostnadsminskning 2023-2025 + **21 mkr** tillfällig kostnadsminskning 2023
- **55,8 mkr** kostnadsminskning 2023 (varav 21 mkr tillfälliga)
- **34,2 mkr** kostnadsminskning 2024
- **21,7 mkr** kostnadsminskning 2025

Investeringar

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Skjut på investeringar, t.ex. Joar två år <i>Måttlig</i>			10 000 000	10 000 000
Investeringar som ger minskad drift, ny befolkningsprognos <i>Enkel</i>	700 000			700 000
Investeringar, minskad ambitionsnivå 25% park reinvestering (36, 45, 46 mnkr/år) <i>Måttlig</i>	311 000	527 000	704 000	1 542 000
Investeringar, minskad ambitionsnivå 25% gata reinvestering (27, 34, 35 mnkr/år) <i>Måttlig</i>	239 000	405 000	541 000	1 185 000
Externdrift av restaurang, relax och gym - Pepparrotsbadet <i>Krävande Utredas</i>		8 200 000		8 200 000
Totalt	1 250 000	9 132 000	11 245 000	21 627 000

Ambition

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Minska antalet konsulttimmar med 40 %	9 000 000	3 000 000		12 000 000
Minska kommunens leasing	1 150 000			1 150 000
Skötsel av allmän platsmark	400 000			400 000
Internbank (koncern)				0
Totalt	10 550 000	3 000 000	0	13 550 000

Måttlig

Enkel

Enkel

Måttlig

Digital verksamhetsutveckling

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Avtalstrohet	10 000 000	10 000 000		20 000 000
Fler stöd/analysverktyg inom ekonomi/verksamhetsstyrning	-500 000	-1 000 000		-1 500 000
Totalt	9 500 000	9 000 000	0	18 500 000

Måttlig
Utredas

Måttlig

Jobba smartare

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Köpa tjänster från kommunen istället för externt (ENA/EHB)	700 000			700 000
Upphandling		785 000		785 000
Samordna fastighetskötsel/yttre skötsel (SBF+UPF+EHB) 10% besparing		2 125 000	2 125 000	4 250 000
Totalt	700 000	2 910 000	2 125 000	5 735 000

Måttlig

Krävande
Utredas

Krävande
Utredas

Centralisera

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Centralisera ekonomifunktionen, minska 3 tjänster		785 000	1 570 000	2 355 000
Centralisera kommunikationsfunktionen, minska 2 tjänster		700 000	700 000	1 400 000
Centralisera nämndsekreterare/registrator				0
Samla lokalsamordnare på SBF				0
Totalt	0	1 485 000	2 270 000	3 755 000

Verksamhetsspecifika

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Ekonomiskt bistånd, gå mot rikssnittet, <i>Krävande</i>	1 628 000	2 279 000	2 605 000	6 512 000
Inlösen överskottsfond – pensioner <i>Enkel</i>	1 000 000			1 000 000
Momsåtersökning <i>Enkel</i>	6 000 000	-3 000 000		3 000 000
Totalt	8 628 000	-721 000	2 605 000	10 512 000

Intäkter

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Statsbidrag	3 500 000	3 500 000	3 500 000	10 500 000
Statsbidrag, 50% tjänst kommunövergripande	-350 000			-350 000
Taxor & avgifter, ökning 4,5% i genomsnitt		5 900 000		5 900 000
Utdelning från bolagen (tillfällig)	21 000 000			21 000 000
Totalt	24 150 000	9 400 000	3 500 000	37 050 000

Enkel

Enkel

Måttlig

Utredas

Måttlig

Energi

Förslag	2023	2024	2025	Totalt
Energibesparingar (eget projekt)	1 000 000			1 000 000
Totalt	1 000 000	0	0	1 000 000

Enkel

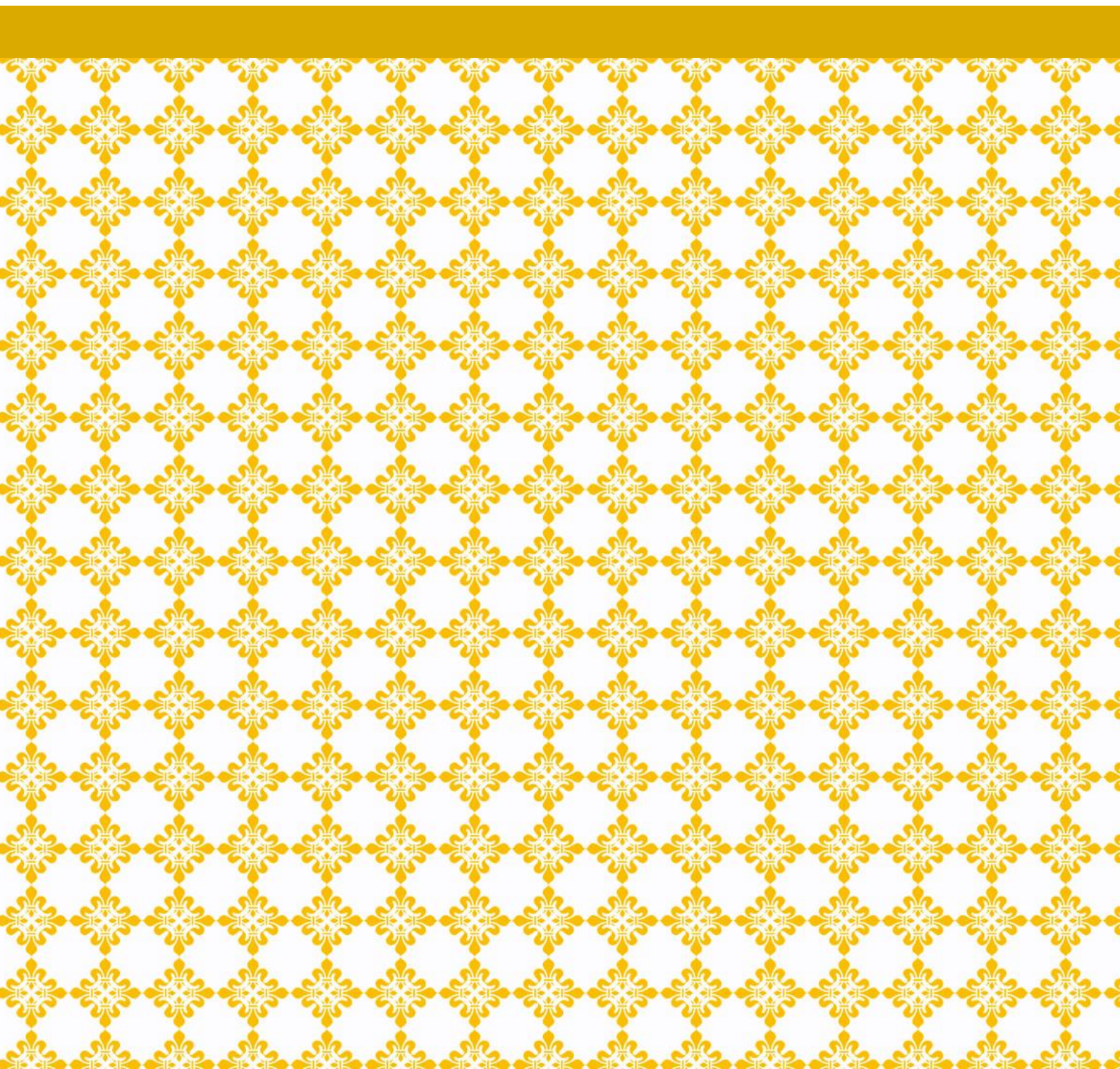
Sammanställning

Grupper	2023	2024	2025	Totalt
Investeringar	1 250 000	9 132 000	11 245 000	21 627 000
Ambition	10 550 000	3 000 000	0	13 550 000
Digital verksamhetsutveckling	9 500 000	9 000 000	0	18 500 000
Jobba smartare	700 000	2 910 000	2 125 000	5 735 000
Centralisering	0	1 485 000	2 270 000	3 755 000
Verksamhetsspecifika	8 628 000	-721 000	2 605 000	10 512 000
Intäkter	24 150 000	9 400 000	3 500 000	37 050 000
Energi	1 000 000	0	0	1 000 000
Totalt	55 778 000	34 206 000	21 745 000	111 729 000

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Bilaga 1 - remiss

2023-03-14 version 2

Innehållsförteckning

Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025	3
Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025.....	4
Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025	6
Nuläge.....	6
Förslag på effektiviseringsåtgärder	8
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023.....	8
Momsåtersökning.....	8
Energibesparingar	8
Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos.....	8
Re-investeringar inom gata/park.....	9
Köpa tjänster från kommunen.....	9
Utdelning från bolag	10
Leasingkostnader	10
Skötsel av allmän platsmark	11
Inlösen överskottsfond.....	11
Konsultkostnader.....	12
Statsbidrag.....	13
Ekonomiskt bistånd	13
Centralisering av kommunikationsfunktionen	14
Centralisering av ekonomifunktionen	15
Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning.....	18
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024.....	18
Centralisering av lokalsamordnare.....	18
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025.....	19
Jämna ut investeringar mellan åren	19
Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027.....	20

Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den 16 februari 2023 lämnade SKR:s den senaste skatteunderlagsprognosen (cirkulär 23:007) som för Enköpings kommun innebar att skatter, bidrag och utjämning ökade med 36,2 miljoner kronor, från 3 206,1 miljoner kronor till 3 242,3 miljoner kronor, jämfört med den tidigare skatteunderlagsprognosen som kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) baserades på.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023.

Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 55,8 miljoner kronor (varav 21 miljoner kronor är tillfälligt)
- 2024 – 34,2 miljoner kronor
- 2025 – 21,7 miljoner kronor

Vård- och omsorgsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 15 februari 2023 (VON2022/159). Varje år fattar vård- och omsorgsnämnden beslut om eventuell justering av ersättningsnivåerna för utförare av tjänster som har upphandlats som kundval enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). För 2023 beslutade nämnden att ersättningsnivåerna för LOV höjs med 4,0 procent. Vård- och omsorgsnämnden begär att kommunstyrelsen ökar vård- och omsorgsnämndens budgetram med 1,1 miljoner kronor motsvarande 1,8 procent. Höjningen är skillnaden mellan ersättningsnivån för LOV och den uppräknade vård- och omsorgsnämnden tilldelades i budgetram för 2023, vilket är cirka 2,2 procent.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att vård- och omsorgsnämndens begäran om utökad budget 2023 motsvarande 1,1 miljoner kronor ej beviljas utifrån det ekonomiska läget.

Miljö- och byggnadsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 14 december 2022 (ALL.2022.2686). I kommunen har tillsynskontroller finansierats av avgifter som debiterats i förskott. Ändringar i lagstiftningen på nationell nivå ställer krav på efterhandsdebitering senast från 2024. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 10 mars 2021 att efterhandsdebiteringen för livsmedelstillsynen i Enköpings kommun skulle börja gälla redan år 2023. Omställningen från förskottsbetalning till efterskottsbetalning innebär att nämnden behöver reglera sin tillsynsskuld. Nämnden beslutade den 12 november 2022 att kontrollskulden ska regleras år 2023 och att skattemedel motsvarande 0,7 miljoner kronor skulle äskas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämnden begäran om tillfälligt

utökad budget 2023 med 0,7 miljoner kronor beviljas då utökningen är tillfällig. Nämnden beviljades tillfälligt motsvarande belopp 2022 utan att använda beviljade medel under samma år.

Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:007) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 36,2 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgetram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 55,8 miljoner kronor är 0,4 miljoner högre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 35,9 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 52,1 miljoner kronor. Resultatmålet föreslås höjas från 0,5% till 1,6%. Målen för soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$ föreslås bibehållas.

Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som ingår i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag.

För budgetår 2023 föreslås ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna förändringarna enligt tabellen nedan.

Budget 2023 [mnkr]	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-180,6	-3,9
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-272,7	3,7
Teknisk nämnd	-148,1	-139,3	8,8
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,2	3,1
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 346,8	2,4
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-963,1	4,6
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 153,8	18,5
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 153,8	18,5
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 166,5	-3,0
Skatteintäkter	2 483,9	2 482,7	-1,2
Generella statsbidrag	740,6	759,6	-19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	52,1	35,9

För planår 2024–2025 föreslås ramjusteringar för driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder enligt tabellen nedan.

Nämnd [mnkr]	2024	2025
Centrala poster	30,5	5,6
Finansiella poster	0,3	0,4
KS	-9,7	2,3
MBN	0,7	0
SN	4,1	2,6
TN	-1,5	0,8
UAN	4,6	0
UPN	3,0	10
VON	2,3	0
Summa	34,2	21,7

Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025

Nuläge

Enköpings kommun står inför ekonomiska utmaningar och behöver minska kostnadsutvecklingen de kommande åren. De ekonomiska utmaningarna för Enköpings kommun går i linje med flera andra kommuner i Sverige.

Minskade intäkter och stora investeringar

Anledningen till kommunens ekonomiska utmaningar är flera:

- Intäkter från skatter och generella statsbidrag beräknas inte öka i samma takt som kostnader för befintlig verksamhet.
- Ökade kostnader framöver beror till största del av hög inflation, höjda räntor och ökade pensionskostnader.
- Kommunen står inför stora investeringar för bland annat verksamhetslokaler.

Uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunstyrelsen fått ett antal riktade uppdrag. Ett av dessa uppdrag är att frigöra resurser genom effektivisering vilket beskrivs nedan.

Uppdrag: Gör en verksamhetsöversyn på övergripande nivå. Föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling. Effektiviseringen ska ge vinster som motsvarar det belopp som finns under centrala poster motsvarande 55,4 miljoner kronor. Vid behov fattas politiska beslut i respektive nämnd. Arbetet ska i ett första skede ge underlag för beslut om en ändringsbudget på fullmäktigesammanträdet senast i juni 2023. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektivisering 2023.

Handlingsplan 2023–2025

Kommundirektören gav ekonomichefen i uppdrag att ta fram en handlingsplan med förslag till effektiviseringsåtgärder motsvarande 100 miljoner kronor för perioden 2023–2025. Åtgärderna skulle i första hand grunda sig i strukturella förändringar med ett flerårigt perspektiv. Under november till december 2022 arbetade kommunledningsförvaltningens ekonomiavdelning tillsammans med representanter från samtliga förvaltningar, EHB och ENA Energi att ta fram förslag på åtgärder. Under januari 2023 presenterades förslagen till kommundirektörens ledningsgrupp och åtgärderna prioriterades.

Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 55,8 miljoner kronor (varav 21 miljoner kronor är tillfälligt)
- 2024 – 34,2 miljoner kronor
- 2025 – 21,7 miljoner kronor

Med anledning av den korta tid som förslagen arbetades fram har vissa åtgärder beräknats utifrån antaganden och schabloner. I enstaka fall har ingen beräkning gjorts på grund av hög komplexitet men bedöms leda till kostnadsminskningar eller intäktsökningar på sikt.

Vissa förslag på effektiviseringsåtgärder behöver utredas vidare och anges inte med förslag till justering av budgetram. Ytterligare justering av budgetram för nämnderna kan komma att ske under 2023 när utredningarna är genomförda. Totalt är det 39,1 miljoner kronor som ligger på centrala poster som behöver fortsatt utredas. För 2023 är det 10 miljoner kronor, 2024 är det 27 miljoner kronor och för 2025 är det 2,1 miljoner kronor.

Tabellen nedan visar summeringen av ramjusteringarna utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	15 500	30 510	5 625	51 635
Finansiella poster	21 118	267	419	21 804
KS	- 3 969	-9 686	2 270	- 11 385
MBN	522	690	0	1 212
SN	3 681	4 084	2 605	10 370
TN	8 833	-1 530	826	8 129
UAN	2 389	4 565	0	7 434
UPN	3 083	2 974	10 000	16 057
VON	4 621	2 332	0	7 073
Summa	55 778	34 206	21 745	111 729

Förslag på effektiviseringsåtgärder

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023

Momsåtersökning

Under 2022 har momsåtersökning genomförts för vissa externa hyreskostnader för åren 2019–2021. Under 2023 kommer momsåtersökning av motsvarande hyreskostnader att ske för 2022 och 2023 vilket beräknas till 6 miljoner kronor. Det resulterar i en tillfällig intäktsökning med 6 miljoner under 2023 och en minskad internhyra för VON med 3 miljoner kronor permanent. För TN innebär det en tillfällig intäktsökning med 3 miljoner kronor under 2023.

Förslaget innebär en permanent minskning av VON:s budget med 3 miljoner kronor från och med 2023 och en tillfällig minskning av TN:s budget med 3 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
VON	3 000			3 000
TN	3 000	- 3 000		0
Summa	6 000	- 3 000	0	3 000

Energibesparingar

Med ett kommungemensamt uppdrag att både arbeta med energibesparande åtgärder och införande av energismarta vanor (beteendeförändringar) kan skapa förutsättningar att minska kommunens energiförbrukning. Genom att kommunens verksamheter inför energismarta vanor bidrar det till en ökning av både den ekologiska och ekonomiska hållbarheten.

I ett första steg i projektet bedöms energibesparande åtgärder minska energiförbrukningen i kommunens lokaler med motsvarande 1,0 miljoner kronor i minskade kostnader under 2023. Det finns en stor potential att kostnaderna kan minska ytterligare.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			0
Summa	1 000			0

Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos

Utifrån den nya befolkningsprognosen som arbetades fram hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens tillväxttakt har minskat. Analysen har medfört att en grundskola för att tas i bruk till

2025, har tagits bort från investeringsplanen. Förskolor har flyttats framåt ett eller två år. Det finns behov av fortsatt analys för åtgärder, prioriteringar och tidplaner. För perioden 2023–2027 har projektkalkyler uppdaterats för de investeringar som ännu inte har genomförandebeslut. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för kapitaltjänstkostnader minskar med totalt 0,7 miljoner kronor 2023. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UAN	-400			-400
UPN	1 100			1 100
Summa	700			700

Re-investeringar inom gata/park

Inom investeringsområdet gata/park genomförs både nyinvesteringar och re-investeringar (planerat underhåll). I investeringsbudgeten för 2023 har mellan 72–93 miljoner kronor per år planerats för re-investeringar under 2023–2025. Förslaget innebär att minska re-investeringar inom gata/park med 25 procent under perioden 2023–2025. I planen för det planerade underhållet behöver en ytterligare prioritering ske med fokus på att undvika en "underhållsskuld" efter 2025.

Förslaget innebär att investeringsbudgeten för park minskar med 9 miljoner kronor 2023, 11 miljoner kronor 2024 och 12 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 1,1 miljoner kronor under 2023–2025. Investeringsbudgeten för gata minskar med 7 miljoner kronor 2023, 8 miljoner kronor 2024 och 9 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 0,8 miljoner kronor 2023–2025. Förslaget innebär även räntekostnaderna minskar med 0,8 miljoner kronor då kommunen minskar sin upplåning.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	118	267	419	804
TN (reinvest. park)	244	376	467	1 087
TN (reinvest. gata)	188	289	359	836
Summa	550	932	1 245	2 727

Köpa tjänster från kommunen

Kommunen kan inom befintlig bemanning erbjuda tjänster inom administrativt stöd till våra kommunala bolag och kommunalförbund. Det medför att kostnader och intäkter stannar inom kommunkoncernen. Förslaget baseras på det behov som bolagen har och för närvarande beräknas till 0,7 miljoner kronor vilket innebär att budgeten minskas permanent med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	700			700
Summa	700	0	0	700

Utdelning från bolag

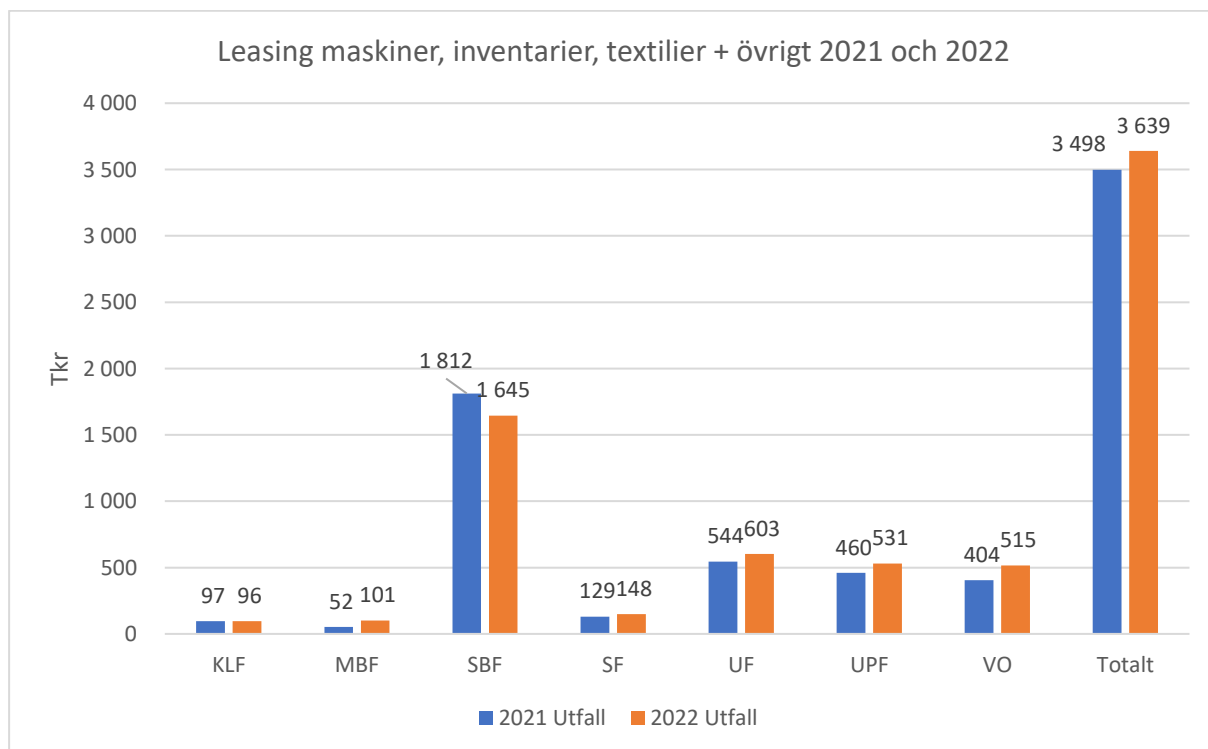
Förslaget innebär en tillfällig utdelning från Enköpings kommuns moderbolag AB till kommunen under 2023. Det är viktigt att säkerställa Enköpings kommuns moderbolag AB och dotterbolagens ekonomiska ställning inte äventyras med anledning av utdelningen.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	21 000			0
Summa	21 000	0	0	0

Leasingkostnader

Kommunens leasingkostnader (exkl. fordon och IT-utrustning) uppgick till 3,6 miljoner kronor 2022. Leasing är de flesta fall en kostsam finansiering av en vara eller tjänst och i många fall är det mer kostnadseffektivt att köpa varan eller tjänsten.

Förslaget innebär att budgeten för leasingkostnader av maskiner, inventarier och textilier (exkl. fordon och IT-utrustning) minskas permanent med 1,15 miljoner kronor eller cirka 30 procent 2023. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av leasingkostnader från föregående

år. Samtliga förvaltningar inventerar och avslutar de avtal som inte är ekonomiskt fördelaktiga för kommunen.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	30			30
MBN	30			30
SN	45			45
TN	520			520
UAN	190			190
UPN	170			170
VON	165			165
Summa	1 150	0	0	1 150

Skötsel av allmän platsmark

Samhällsbyggnadsförvaltningen hanterar skötseln av kommunens allmänna platsmark till exempelvis parker genom exempelvis klippning av gräs och buskar. Kostnaden för skötsel av allmän platsmark uppgår till cirka 22,5 miljoner kronor per år. Genom att samordna arbetet bättre och minska ambitionen något kan kostnaderna minskas genom att minska på klippfrekvensen på vissa ytor samt låta bli att klippa vissa ängsytter, vilket även främjar för bin och andra insekter. Minskad ambition av skötselplanen av allmän platsmark får inte riskera kommunens varumärke. Förslaget innebär att budgeten för skötsel av allmän platsmark minskas permanent med 0,4 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN	400			400
Summa	400	0	0	400

Inlösen överskottsfond

Kommunen har en pensionsförsäkring hos Skandia som förvaltar kapitalet. De senaste åren har det förvaltade kapitalet ökat i värde och årligen förts över till en överskottsfond. Värdet på överskottsfonden i Skandia uppgick till 11,6 miljoner kronor 2022. Genom att lösa kommunens pensionsskuld med 9,6 miljoner kronor från överskottsfonden minskar kommunens pensionskostnader med 0,8–1 miljon kronor per år de kommande 10 åren för att sedan gradvis minska fram till 2053.

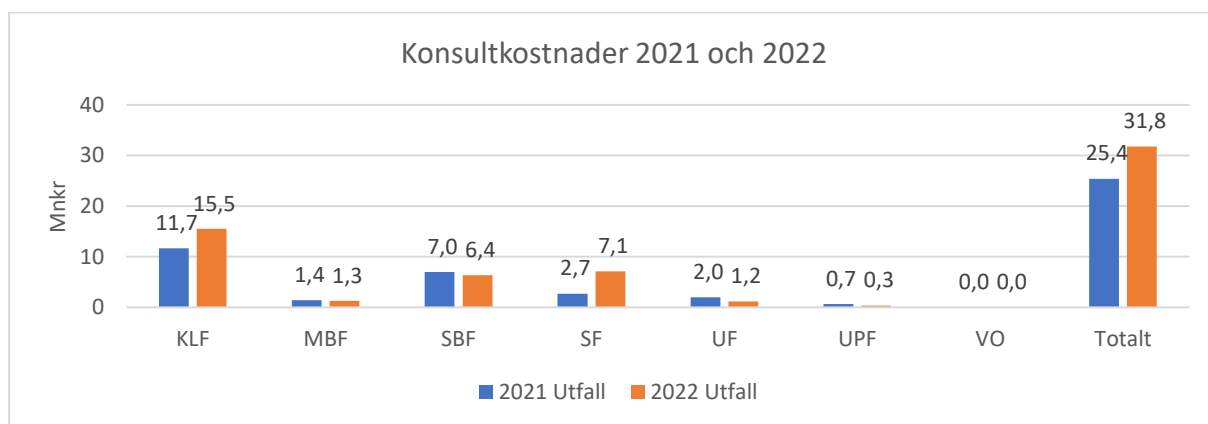
Inlösen är genomförd under december 2022 med permanent effekt från 2023. Förslaget innebär att budgeten för pensionskostnader minskas permanent med 1,0 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			1 000
Summa	1 000			1 000

Konsultkostnader

Kostnader för konsulter inom administration, utredning och projektledning (exkl. VA och investeringsprojekt) uppgick till 31,8 miljoner kronor 2022 vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2021. Samtidigt har lönekostnaden för personal ökat med 6 procent mellan 2022 och 2021, varav 4 procentenheter beror på ökat antal anställda. Ökningen mellan 2021 och 2022 för kommunledningsförvaltningen och socialförvaltningen beror på flera vakanser som ersatts med konsulter.

Förslaget innebär att budgeten för konsultkostnader minskas permanent med 12 miljoner kronor (40 procent) under perioden 2023–2024, varav 9 miljoner kronor 2023 och ytterligare 3 miljoner kronor 2024. Vid beräkning av ramjusteringar har konsultkostnader som ersatt vakanser inte inkluderats. Det samma gäller konsultkostnader som finansieras med avgiftsintäkter. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av konsultkostnader från föregående år.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	4 482	1 494		5 976
MBN	0	0		0
SN	945	315		1 260
TN	2 820	940		3 758
UAN	650	216		867
UPN	80	27		107
VON	23	8		31
Summa	9 000	3 000	0	12 000

Statsbidrag

Kommunen beviljas årligen cirka 140 miljoner kronor i riktade statsbidrag och är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas ej ut med automatik utan måste sökas. Ansöknings- och uppföljningsförfarandet kan vara omfattande vilket kräver resurser inom de olika verksamheterna i kommunen. För att öka de riktade statsbidragen till kommunen årligen utökas 50 procent av en tjänst för att täcka hela kommunens verksamheter och även omfatta bidrag från andra organisationer exempelvis EU.

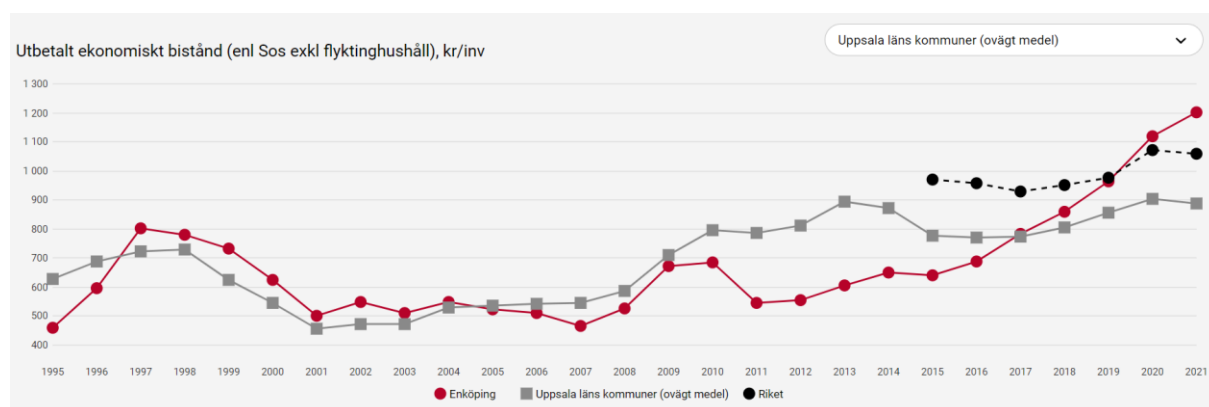
Förslaget innebär att utöka 50 procent av en tjänst för att söka och följa upp bidrag för samtliga verksamheter i kommunen. Den utökade tjänsten beräknas schablonmässigt öka riktade bidrag till kommunen med 10,5 miljoner kronor under 2023–2025. Tjänsten placeras på kommunstyrelsen.

Förslag justering av budgettram

Nämnd	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	3 500	3 500	3 500	10 500
KS	-350			-350
Summa	3 150	3 500	3 500	10 150

Ekonomiskt bistånd

Vid jämförelse med andra kommuner betalar Enköpings kommun ut mer ekonomiskt bistånd per invånare. Enligt statistik från Kolada (se diagram nedan) betalade kommunen ut ekonomiskt bistånd motsvarande 1 202 kr/invånare år 2021. Rikssnittet var 1 061 kr/invånare och för kommunerna inom Uppsala län 889 kr/invånare.

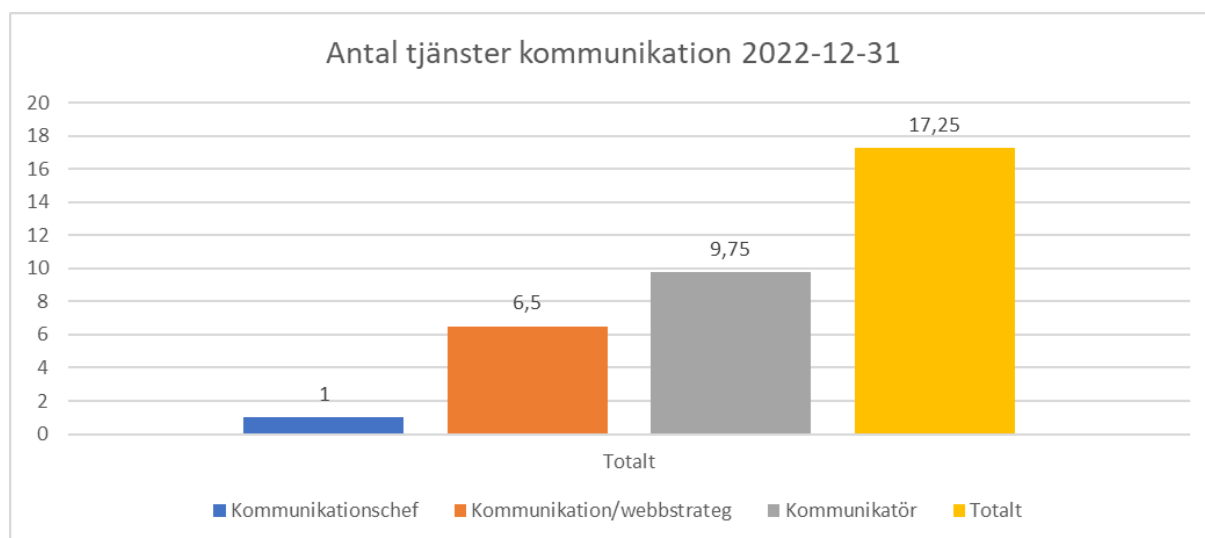
Genom att bland annat se över schablonbeloppen kan kostnaden för ekonomiskt bistånd minska med cirka 3 procent under 2023, cirka 4 procent under 2024 och cirka 5 procent under 2025, för att nå samma nivå som rikssnittet år 2025. Förslaget innebär en gradvis minskning av kostnaderna för ekonomiskt bistånd med 6,5 miljoner kronor permanent under 2023–2025.

Förslag till justering av budgettram

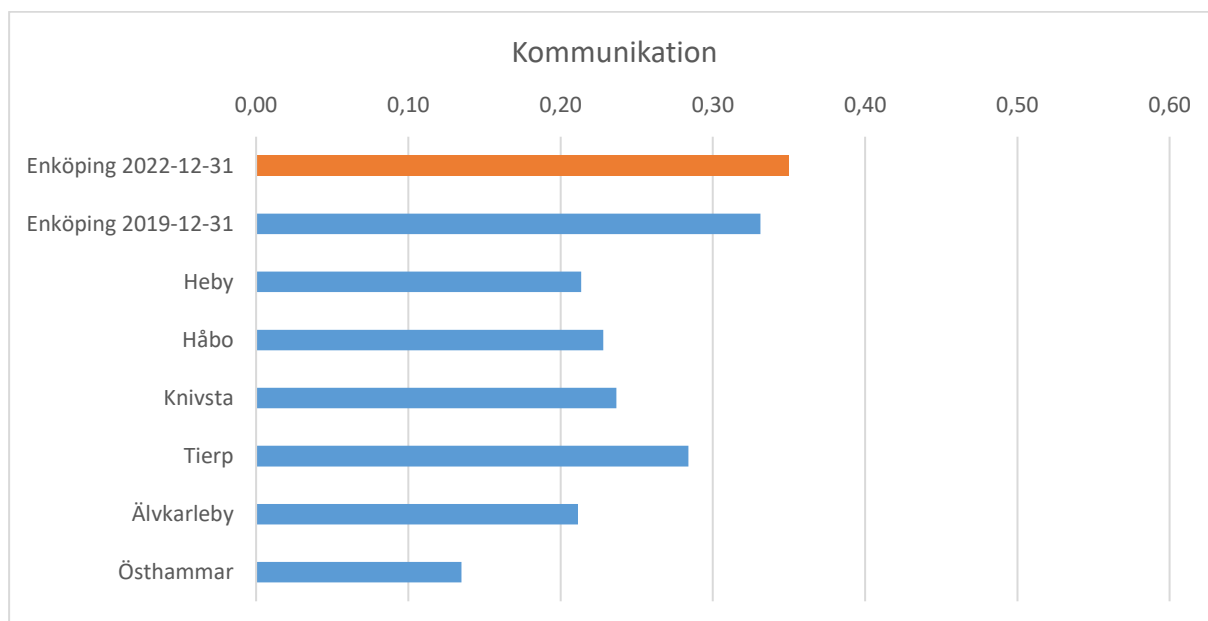
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
SN	1 628	2 279	2 605	6 512
Summa	1 628	2 279	2 605	6 512

Centralisering av kommunikationsfunktionen

Kommunikationsfunktionen i kommunen består av 17,25 tjänster varav 1 chefer, 6,5 kommunikation/webbstrateger och 9,75 kommunikatörer. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom kommunikation. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet tjänster inom kommunikation ökat med 2,25 tjänster.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Det nya arbetssättet bedöms leda till att kommunikationsavdelningen kan minska med en eller två tjänster under en treårsperiod i samband med avslut av projektanställning eller egen uppsägning. Förutsättning för minskningen är att inga större utökningar sker i kommunikationsavdelningens uppdrag.

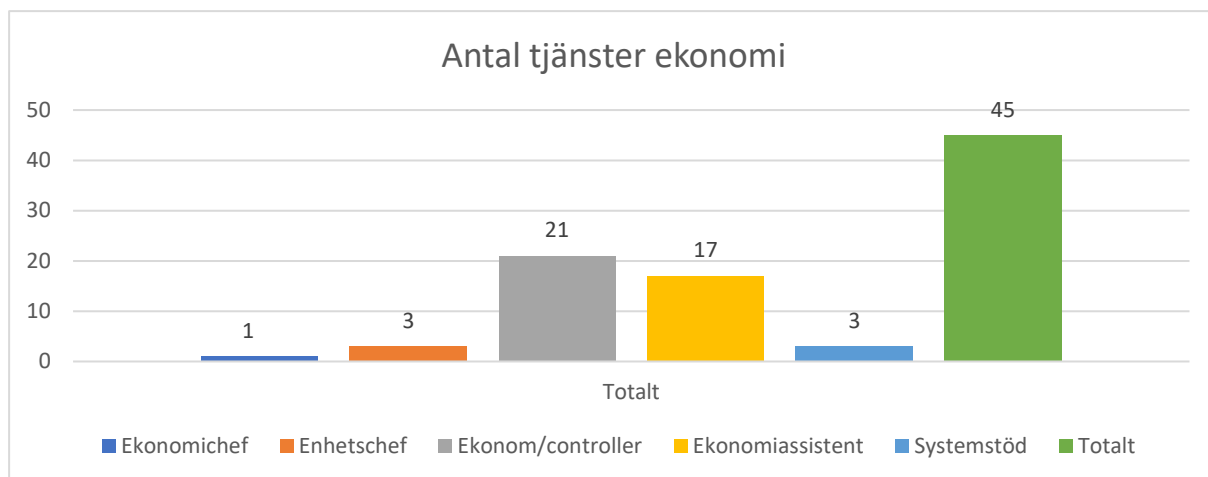
Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till KS för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 1 färre tjänst 2025.

Förslag justering av budgetram

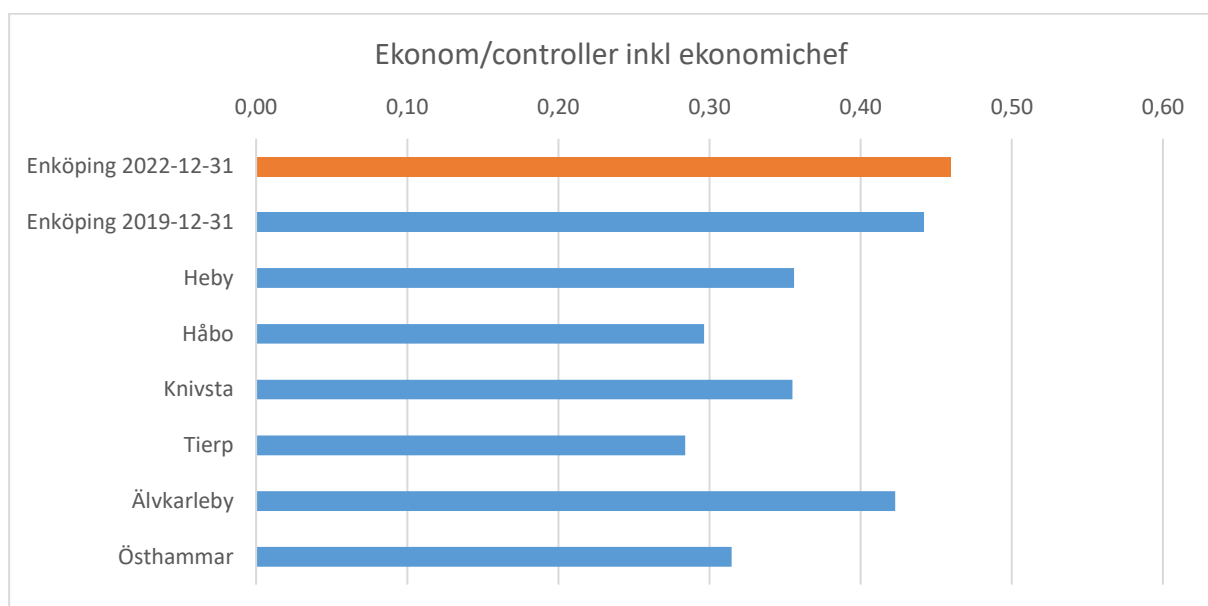
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	- 2 312	-3 239 + 700	700	- 4 151
MBN	132	186		318
SN	132	186		318
TN	947	1 326		2 273
UAN	494	692		1 186
UPN	290	405		695
VON	317	444		761
Summa	0	700	700	1 400

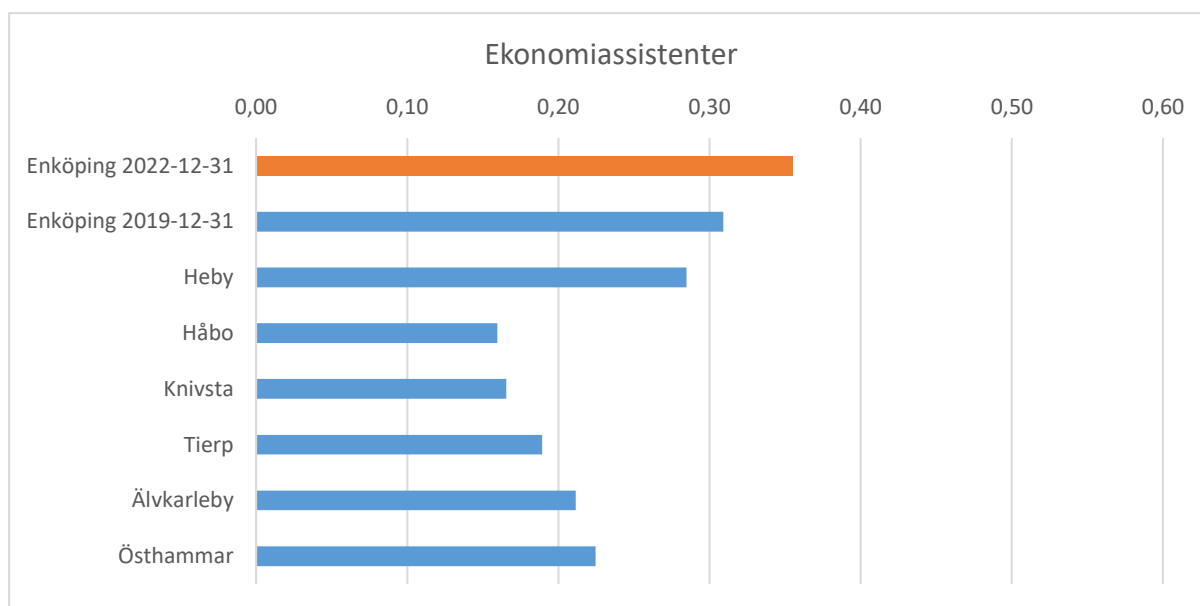
Centralisering av ekonomifunktionen

Ekonomifunktionen i kommunen består av 45 tjänster varav 4 chefer, 21 ekonomer/controller, 17 ekonomiassistenter och 3 tjänster inom systemstöd. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom både ekonomer/controller och ekonomiassistenter. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet ekonomer/controller ökat med 2 tjänster och antalet ekonomiassistenter ökat med 3 tjänster.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på KLF är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen. Det nya arbetssättet bedöms leda till att ekonomifunktion kan minska med 3 tjänster under en treårsperiod genom pensionsavgång eller egen uppsägning.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till kommunstyrelsen för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 2 färre tjänster 2025.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	-6 019	-8 426 + 785	1 570	-12 090
MBN	360	504		864
SN	931	1 304		2 235
TN	714	1 000		1 714
UAN	1 455	2 036		3 491
UPN	1 443	2 021		3 464
VON	1 116	1 561		2 677
Summa	0	785	1 570	2 355

Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning

Kommunen är i behov av ett kommunövergripande systemstöd inom ekonomi- och verksamhetsstyrning för att utveckla en analyskultur. Ett analysverktyg ger förutsättningarna för chefer och controllers att göra mer kvalificerade analyser inom sina verksamheter, både ur ett kvalitetsperspektiv och ekonomiskt perspektiv.

Förslaget innebär en permanent ökning av budgeten för kommunstyrelsen med totalt 1,5 miljoner kronor, fördelat på 0,5 miljoner kronor 2023 och 1 miljon kronor 2024.

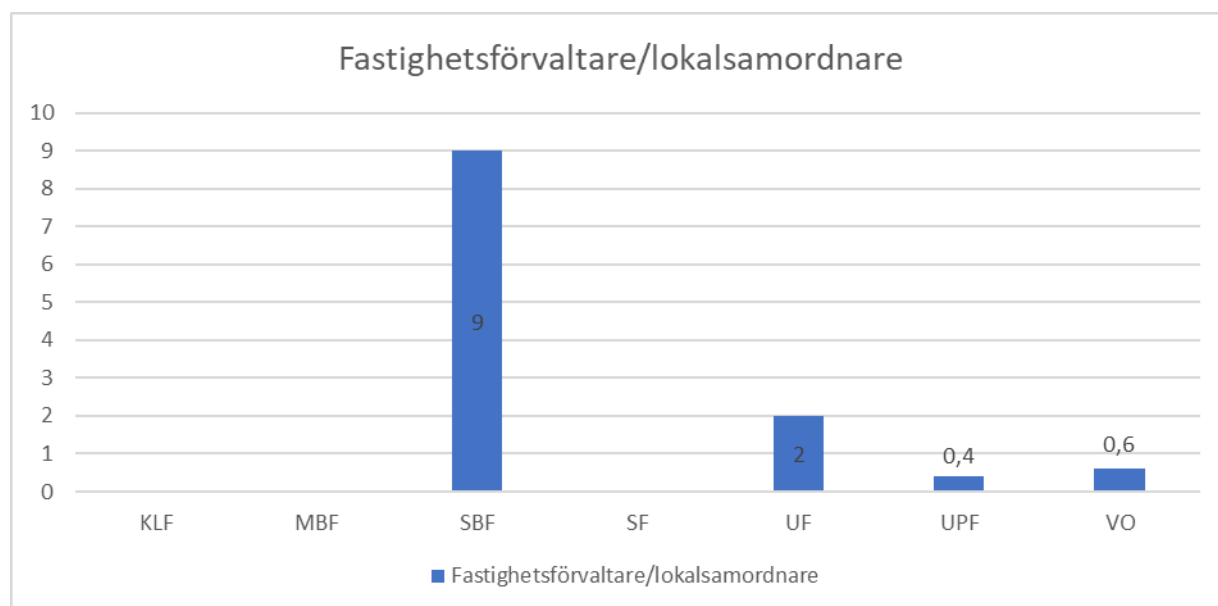
Justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	-500	-1 000		-1 500
Summa	-500	-1 000	0	-1 500

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024

Centralisering av lokalsamordnare

Idag har de större förvaltningarna lokalsamordnare i sina organisationer medan de mindre förvaltningarna saknar denna funktion. Genom att centralisera alla lokalsamordnare till samhällsbyggnadsförvaltningen skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning gällande lokalbehovet inom kommunens verksamheter, kvalitetshöjande effekt samt minskad sårbarhet. Centraliseringen innebär att budgetram motsvarande 3 tjänster kommer flyttas över till samhällsbyggnadsförvaltningen från och med 1 januari 2024.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till tekniska nämnden för perioden jan-dec 2024. I beräkningen av personalkostnader

ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN		-2 461		-2 461
UAN		1 621		1 621
UPN		521		521
VON		319		319
Summa		0		0

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025

Jämna ut investeringar mellan åren

Kommunen har flera större investeringsprojekt planerade under de kommande tre åren. När investeringsprojekten avslutas påverkas driftsbudgeten i form av bland annat ökade amorteringskostnader, räntekostnader och driftskostnader. Ett sätt att minska påverkan på driftsbudgeten är att jämna ut investeringar mellan åren, vilket leder till lägre lånebehov och därmed lägre räntekostnader.

Om investeringar flyttas fram i tiden medför det att driftskostnaden beräknas minska med 10 miljoner kronor 2025 och att budgeten minskas med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UPN			10 000	10 000
Summa	0	0	10 000	10 000

Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i följande uppdrag:

Bedöm hur nya befolkningsprognoser påverkar investeringsbehovet

Den senaste befolkningsstatistiken för Enköpings kommun visar att ökningstakten mattats av betydligt, främst under den andra halvan av 2022. Om prognosen för befolkningsökningen behöver skrivas ned påverkas kommunens investeringsbehov.

Uppdrag:

Se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten. Se också över hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget.

Utifrån den nya befolkningsprognosen som gjordes hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens beräknade befolkningsökning har minskat. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor 2023. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Analys av den nya befolkningsprognosen har för perioden 2023–2027 resulterat i att en grundskola med plan att tas i bruk 2025, har tagits bort från investeringsplanen och framtida förskolor har skjutits upp ett eller två år. Utgiftsökning av 2023 års skattefinansierade investeringar har skett med objekten: ledningsplats och inköp av byggnader. Därutöver har projektkalkyler för planåren 2024–2027 uppdaterats för de investeringar som inte har ett genomförandebeslut.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 2 890,0 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investering föreslås revideras för 2023 till 336,6 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 2 302,5 miljoner kronor, enligt tabellen nedan.

Investeringar, budget 2023 och plan 2024–2027 [mnkr]								
Investeringsplan		Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Skattefinansierad verksamhet								
Kommunstyrelse								
Inventarier, system m m inkl IT	SP*)	10,6	15,3	8,7	17,4	7,0	7,0	55,4
Miljö- och byggnadsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	1,2	1,2	0,0	0,5	1,2	0,0	2,9
Socialnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	0,30	0,30	0,2	0,2	0,2	0,0	0,9
Teknisk nämnd								
Fastigheter KS		0,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4
Fastigheter KS, räddningstjänst		0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
Fastigheter TN		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Fastigheter UAN		305,9	305,0	370,1	431,4	293,5	243,0	1 642,9
Fastigheter UPN		31,6	32,8	109,9	83,4	52,9	11,0	290,0
Fastigheter VON		2,5	13,8	11,8	1,0	1,0	1,0	28,6
Planerat underhåll	SP*)	75,0	80,0	55,3	57,5	49,7	43,7	286,2
Summa fastigheter		415,2	438,2	552,3	573,5	397,2	298,9	2 260,2
Gata/park	SP*)	72,4	50,4	71,9	72,1	88,5	93,0	375,9
Vattenförvaltning	SP*)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
Inventarier, system mm	SP*)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Summa teknisk nämnd		488,1	489,1	624,7	646,1	486,2	392,4	2 638,6
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	7,0	5,0	30,0	5,0	48,0	6,0	94,0
Upplevelsenämnd								
Inventarier, system m m/ markanläggning	SP*)	11,7	23,0	8,8	13,1	23,8	8,6	77,3
Vård- och omsorgsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	4,6	4,6	4,0	4,0	4,0	4,3	20,9
Summa skattefinansierad verksamhet		523,5	538,5	676,4	686,3	570,4	418,3	2 890,0

Investeringsplan		Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Taxefinansierad verksamhet								
Teknisk nämnd								
Vatten- och avloppsverksamhet (VA)	SP**)	240,3	281,8	363,8	472,4	458,1	439,4	2 015,4
Exploatering VA/ omvandlingsområden	SP**)	81,0	54,8	47,0	50,0	73,7	61,5	287,0
Summa taxefinansierad verksamhet		321,3	336,6	410,8	522,4	531,8	500,9	2 302,5
Summa skatte- och taxefinansierad verksamhet		844,9	875,2	1 087,2	1 208,7	1 102,2	919,2	5 192,5
Kommunala bolag								
EHB, Enköpings hyresbostäder AB	***)	231,0	178,0	248,0	204,0	213,0	136,0	979,0
ENA Energi AB	***)	35,0	49,8	21,4	17,5	9,0	81,0	178,7
Summa bolag		266,0	227,8	269,4	221,5	222,0	217,0	1 157,7
Totalt kommunkoncern		1 110,9	1 103,0	1 356,6	1 430,2	1 324,2	1 136,2	6 350,2

SP*)= samlingspost

SP**)=samlingspost delvis

***)=indikativ investeringsprognos